

با تصمیم دبیرخانه، مهلت ارسال آثار به فراخوان ویژه جشنواره فیلم ۱۰۰ با عنوان «برای وطن» تمدید شد. پیش از این ۱۵ اردیبهشت پایان مهلت ارسال آثار اعلام شده بود. همچنین این فراخوان ویژه به بخش اصلی جشنواره اضافه شده است. جزئیات بیشتر درباره فراخوان «برای وطن» هم‌زمان با انتشار فراخوان اصلی جشنواره اعلام می‌شود و اعلام نتایج آن نیز به زمان اختتامیه جشنواره بین‌المللی

فراخوان ویژه

جشنواره ۱۰۰

تمدید شد

آسیا چگونه هالیوود را به چالش می‌کشد؟

کشورهای قاره کهن در تلاش برای کسب بازار بین‌المللی جهت رقابتی نفس‌گیر با سینمای هالیوود هستند

شکوفایی سینمایی در کشورهای قاره آسیا طی ماه‌های اخیر، کارکردی دوگانه برای اهالی سینما در این منطقه داشته است. در شرایطی که استقبال بسیار خوب تماشاگران بومی از محصولات سینمایی رونق بسیار خوبی به جدول گیشه نمایش سینماهای این قاره داده،

اشتیاق برای تماشای این آثار در دیگر کشورهای منطقه و بقیه قاره‌ها هم زمینه را برای سودآوری بیشتر این فیلم‌ها فراهم کرده است. رسانه‌های گروهی و تحلیلگران اقتصادی سینما در آسیا خبر از این می‌دهند که مردم کشورهای مختلف در چند قاره جهان (و نه فقط در قاره آسیا) مشتاق تماشای فیلم‌هایی هستند که اهالی صنعت سینما در کشورهای کوچک و بزرگ آسیاتپیه‌وتولید می‌کنند. براین اساس گفته می‌شود هنرمندان آسیایی این فرصت را یافته‌اند که با بازارهای تازه‌ای روبه‌رو شوند؛ بازارهایی که به دنبال فیلم‌های جذاب و سرگرم‌کننده و تولیدی آنان هستند. در این بین نه‌تنها محصولات هندی و چینی، که تولیداتی از دیگر کشورهای قاره هم مورد توجه فراوان تماشاگران خارجی قرار گرفته‌اند. منتقدان سینمایی بر این باورند که این موضوع نه‌تنها به گسترش فرهنگ بومی آسیایی در میان کشورهای این قاره و تماشاگران غیرآسیایی کمک شایانی می‌کند، بلکه زمینه‌ساز رقابتی نفس‌گیر با تولیدات هالیوودی می‌شود. به همین خاطر است که بسیاری از تحلیلگران اقتصادی سینمایی از یک هجوم فرهنگی قدرتمند علیه تولیدات هالیوودی سخن می‌گویند و به رقابتی اشاره می‌کنند که به باور آنها، پایان‌بخش امپریالیسم فرهنگی آمریکایی است.

ماشین‌سواری به سمت موفقیت بین‌المللی

صنعت سینمای چین که موفقیت کلانی را همواره در جدول گیشه نمایش داخلی کسب می‌کند، این روزها به دنبال وسیع‌تر کردن دامنه فعالیت‌هایش در کشورهای دور و نزدیک خود است. البته قبل از این هنرمندانی چون جکی چان با کمدی اکشن‌های خود توانسته‌اند موفقیت‌های بالایی برای محصولات چینی در سطح بین‌المللی فراهم کنند، اما صنعت سینمای چین چیزی فراتر از این می‌خواهد و در پی آن است که فیلم‌های پر فروش خود در داخل کشور، همین موفقیت را در بازارهای خارجی نیز تکرار کنند.

یکی از نمونه‌های اخیر این تلاش‌ها، اکران عمومی تریلوزی «پگاسوس» در کشورهای مختلف پنج قاره جهان است. سومین قسمت این فرانچایز بل‌باک‌باستر دو ماه قبل هم‌زمان با سال نوی میلادی چین روی پرده سینماهای این کشور پرجمعیت آسیایی رفت. فیلم در هفته نخست نمایش موفق به فروش عالی و دور از انتظار ۳۷۰ میلیون دلاری شد. این در حالی است که کل فروش سه قسمت آن فراتر از یک میلیارد دلار بوده است. منتقدان چینی عقیده دارند بیشتر تماشاگران فیلم مردان بالای ۳۰ سال بوده‌اند و نوع داستان و حال‌وهوای آن به گونه‌ای است که می‌تواند این گروه سنی در بقیه کشورهای جهان را هم جذب خود کند. خط اصلی داستان پگاسوس درباره یک قهرمان مسابقات اتومبیلرانی است که این بار تیم ملی کشور خود را به مسابقات بین‌المللی می‌برد.

زن و خانواده، محوریت یورش زاپنی

کشور ژاپن در همسایگی چین که تماشاگران بومی‌اش به اندازه تماشاگران چینی به تولیدات داخلی اهمیت و اعتبار می‌دهند، دیگر کشور آسیایی است که به دنبال گسترش دامنه سینمایی

فیلم ۱۰۰ موکول خواهد شد. آثار ارسالی دراین‌بخش از جشنواره باید در یکی از قالب‌های داستانی، پویانمایی، هوش مصنوعی و مستند تولید شود. دل‌بستگی به وطن، استقلال و مقابله با دشمن، غیرت ملی، وحدت ملی، شهیدان راه وطن، مدافعان وطن، مدرسه میناب، رهبر شهید،مقابله بااستعمار،فردای ایران وسرود ملی جمهوری اسلامی ایران نیز از موضوعات این دوره ازجشنواره عنوان

شده است. این تمدید مهلت با هدف فراهم‌سازی فرصت بیشتر برای هنرمندان دغدغه‌مند جهت تولید آثاری کیفی واثرگذار در حوزه سینمای کوتاه صورت گرفته است. برگزارکنندگان تأکید دارند که خلاقیت در روایت و استفاده بهینه از ظرفیت‌های فنی از معیارهای اصلی داوری در این بخش رقابتی است. علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات به درگاه اطلاع‌رسانی رویداد مراجعه کنند.

فیلم «دردنده ۲» در جشنواره فیلم فجر

فیلم «دردنده ۲» در جشنواره فیلم فجر

فیلم «دردنده ۲» در جشنواره فیلم فجر

«دردنده ۲» که داستان ماموریت سخت و ناممکن یک مأمور ضدجاسوسی هندی در پاکستان را به نمایش می‌گذارد، با فروش بالای ۹۰۰کرور (حدود ۱۱۰میلیون دلار) در جدول گیشه نمایش سینماهای هندلقب پر فروش‌ترین فیلم سینمایی تاریخ این کشور را از آن خود کرده است. نکته جالب این است که این اکشن دلهره‌آور در اولین هفته اکران عمومی در آمریکای شمالی موفق به فروش ۱۴میلیون دلاری شد و با این رقم فروش، کرسی سوم جدول گیشه نمایش سینماهای آمریکای شمالی را به خوداختصاص داد. فروش کلی دردنده ۲ در این کشور هم‌اکنون به رقم رسیده است. قسمت اول فیلم هم ۱۱۶میلیون دلار در داخل هند و ۳۳میلیون دلار در بقیه کشورهای دنیا فروش کرد. در شرایطی که محصولات هندی در قاره آسیا، خاورمیانه و کشورهای عرب‌زبان، جمهوری‌های آسیایی شوروی سابق و بخش‌هایی از قاره آفریقا تماشاگران زیادی دارد، هنرمندان صنعت سینمای بقیه کشورهای آسیا هم در تلاش هستند تا بتوانند به چنین موفقیت خوبی دست پیداکنند.

سفر بین‌المللی تاریخ کره

صنعت سینمای کره جنوبی سخت در تلاش است تا بتواند موفقیت عظیمی را از آن خود کند، که سریال‌های تلویزیونی و اینترنتی کره‌ای در بین تماشاگران جهانی کسب کرده‌اند. اهل فن در کره با تعجب به این موضوع اشاره می‌کنند که سریال‌های کره‌ای در گونه‌های مختلف (از تاریخی و خانوادگی گرفته، تا کمدی و اکشن و ترسناک) با استقبال شگرف تماشاگران غیرکره‌ای روبه‌رو شده‌اند و در همان حال، محصولات سینمایی این کشور که کیفیتی بالاتر و بهتر از این سریال‌ها دارند هنوز نتوانسته‌اند آن‌طور که باید و شاید، مورد توجه و لطف عمومی قرار بگیرند. در چنین اوضاع و احوالی است که سازندگان درام تاریخی «نگهبان شاه»، خود را آماده پخش وسیع جهانی آن می‌کنند. این درام دوره‌ای با صحنه‌آرایی‌های باشکوه و داستان نفس‌گیر خود، قبل از این دل‌تاماشاگران بومی برده و با جذب بیش از ۱۵میلیون تماشاچی در داخل کشور به فروشی بالای صد میلیون دلار دست یافته است. چنین فروش عظیمی برای یک فیلم کره‌ای، به معنی موفقیتی کلان و غیرقابل تصور است که نصیب هر فیلمی نمی‌شود. تحلیلگران اقتصادی با توجه به رقم فروش نگهبان شاه، آن را پر فروش‌ترین فیلم کل تاریخ سینمای کره جنوبی معرفی کرده‌اند. توزیع‌کنندگان بین‌المللی فیلم امیدوارند استقبال تماشاگران خارجی از ماجراجویی‌های هیجان‌انگیز داخل کاخ پادشاهی یک حاکم قرون وسطایی کره‌ای، راه را برای اکران عمومی تعداد بیشتری از فیلم‌های کره‌ای در کشورهای خارجی باز کند. نگهبان شاه را جانگ هنگ جون کارگردانی کرده و دو بازیگر معروف و محبوب کره‌ای (که البته برای تماشاگران بقیه کشورهای جهان چندان شناخته‌شده نیستند) نقش‌های اصلی آن را بازی کرده‌اند. داستان فیلم در سال ۱۴۵۷ و دوران حکومت جوسیون اتفاق می‌افتد و ماجراهای مربوط به ایوم، سرپرست یک دهکده را به تصویر می‌کشد که به استقبال دانشجوی پسر جوان و طردشده طبقه حاکم می‌رود. سرپرست این دهکده دور از پایتخت، نمی‌داند که حضور دانشجوی در دهکده می‌تواند چه عواقب تلخ و دردناکی به همراه داشته باشد.

دردنده مهاجم هندی

قسمت دوم اکشن دلهره‌آور سیاسی «دردنده» در شرایطی در معرض دید تماشاگران بین‌المللی قرار گرفته، که قسمت اول آن حدود شش‌ماه قبل توانست رکوردهای فروش یک فیلم خارجی را در بسیاری از کشورهای قاره آسیا و خاورمیانه بشکند. تازه‌ترین فیلم رانویپر سینگ، ستاره مشهور بالیوودی در شرایطی به چنین موفقیت عظیمی دست پیدا کرده که اکران عمومی آن به دلیل زبان تند سیاسی علیه‌کشور همسایه‌اش پاکستان، هم در این کشور و هم در تعدادی از کشورهای عرب‌زبان ممنوع اعلام شده است. این ممنوعیت درحالی‌است که سینماهای کشورهای عرب‌زبان، همواره از مشتریان ثابت و پروپاقرص فیلم‌های هندی بوده‌اند.

آماده نمایش عمومی کنند. آنها گفته‌اند از آنجا که زونا همراه قرار است تماشاگران بین‌المللی هم داشته باشد، تغییراتی در داستان و لحن نسخه سینمایی داده‌اند تا بتواند ارتباط بهتر و نزدیک‌تری با تماشاگران غیربومی بگیرد. خط اصلی داستان فیلم و سریال در ارتباط با گروهی از مردمانی است که از یک حادثه فجیع جان سالم به در برده‌اند و باید با موجودات نامیرایی مقابله کنند که زندگی‌شان را مورد تهدید قرار داده‌اند. سیداتا تاتا یکی از کارگردان فیلم می‌گوید: «سال‌ها تماشاگران با فیلم‌های ترسناک آمریکایی به وحشت افتاده و ترسیده‌اند. فکر کنم حالا وقت آن رسیده که عموم تماشاگران نوع تازه‌ای از ترس را تجربه کنند که قبل از این با آن مواجه نشده‌اند. تصور کلی‌ام این است که دوران ما هنرمندان آسیایی آغاز شده و هالیوودنشینان باید قبول کنند که رقبای تازه‌نفس و ماجراجویی از راه رسیده‌اند که حرف‌هایی تازه برای بیان کردن دارند و سرشار از انرژی و استعداد هستند.»

قالب

حراج یک عکس از

عباس کیارستمی در بلژیک

یک عکس از عباس کیارستمی، سینماگر و عکاس فقید ایرانی، در جریان حراج آثار هنر معاصر، مدرن و استادان قدیم نقاشی دریک گالری هنری در بلژیک به مزایده گذاشته می‌شود. به‌گزارش ایسنا، این عکس بدون عنوان که نمایی از یک منظره را به‌تصویر می‌کشد، درحالی به مزایده گذاشته می‌شود که انتظار می‌رود، بین ۱۲۰۰ تا ۱۶۰۰ یورو به فروش برسد. این حراجی ۱۶ ماه می برگزار خواهد شد. کیارستمی یکی از کارگردانان سرشناس معاصر است که علاوه بر ساخت فیلم‌هایی چون خانه دوست کجاست، مشق شب، زیر درختان زیتون و… دستی بر هنرهای دیگری مانند عکاسی نیز داشته و ازاین‌رهگذر، آثار متعدد و شاخصی دراین حوزه از او به‌جای مانده است.

جام جم

فرهنگ +

CULTURE +

۲ دوشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۵ شماره ۹

یادداشت

امیرحسین حدیدی آکره فرهنگ

رقص با گرگ‌ها

یادیتیشین با شمشری؟

در تاریخ سینمای آمریکا، مواجهه شخصیت سفیدپوست با فرهنگی دیگر موتیفی بنیادین است؛ روایتی از سفر مرد غربی به دل جوامعی که تمدن مسلط، آنها را مرموز یا بدوی می‌پندارد. دو فیلم «رقصنده با گرگ‌ها» (۱۹۹۰) و «آخرین سامورایی» (۲۰۰۳) در ظاهر پیرنگی مشابه دارند: افسری آمریکایی که در پی پیوند با جامعه‌ای بیگانه، هویت پیشین خود را رها می‌کند اما واکاوی دقیق نشان می‌دهد که این دو اثر، نه نسخه‌هایی مشابه، بلکه دو قطب مخالف در «ارتفاع نگاه» به فرهنگ بومی هستند.

دررقصنده با گرگ‌ها، جان دانبار نه با انتخابی آگاهانه، بلکه از سر بی‌هدفی و سرخوردگی به میان سرخپوستان پرتاب می‌شود. این ورود، به‌مثابه سقوطی از تمدن به بدویت تصویر شده است. فیلم با نگاهی تقلیل‌گرایانه، بومیان را با نشانه‌هایی غریزی و خام‌دستانه (مانند دریدن گوشت خام) معرفی می‌کند. در اینجا، دانبار در مقام «میانچی متمدن» ظاهر می‌شود؛ کسی که با نگاهی رمانتیک اما ایا، بومیان را به‌مثابه «کودکان طبیعت» برای مخاطب قابل‌فهم می‌کند. از این منظر، سرخپوستان مردمانی طبیعی‌اند تا فرهنگی؛ و حضور مرد سفیدپوست است که به زیست آنها معنای دراماتیک می‌بخشد.

در مقابل، نیتن آلگرن در «آخرین سامورایی» به‌سوی یک فرهنگ فراخوانده می‌شود. او گرچه انسانی شکسته و الکی است اما در مواجهه با سامورایی‌ها، خود را در برابر سیستمی اخلاقی و فلسفه‌ای عمیق می‌یابد که برای درک آن باید فروتنی پیشه کند. در اینجا، زاویه نگاه فیلمساز از بالا به «سطح چشم» تغییر می‌کند. سامورایی‌ها نه مردمانی عقب‌مانده، بلکه حاملان سنتی ریشه‌دار و منضبط هستند. اگر دانبار در رقصنده با گرگ‌ها بالاتر از جامعه جدید می‌ایستد، آلگرن در آخرین سامورایی باید خود را بالا بکشد تا به سطح فکری و معنوی میزبانانش برسد.

تفاوت کلیدی دیگر در ماهیت شیفتگی این دو قهرمان نهفته‌است. دانبار مجذوب سادگی و آرامش زندگی سرخپوستی می‌شود؛ نوعی گریز نوستالژیک از فساد تمدن به دامن طبیعتی پرکام‌آلگرن شیفته ساختار، نظم ذهنی و نظام ارزشی سامورایی‌هاست. او نه به‌دلیل زیبایی طبیعت، بلکه به‌دلیل عمق معنایی آیین‌ها و هویت مستحکم آنان مجذوب می‌شود. در اولی، عشق به «طبیعت» بومیان مطرح است و در دومی، احترام به فرهنگ و فلسفه آنها.

در نهایت، رقصنده با گرگ‌ها به‌رغم ستایش بومیان، رگه‌ای از تحقیر پنهان را در قالب نابرابری تمدنی حفظ می‌کند و آنها را در سطح انسان‌هایی غریزی نگاه می‌دارد اما آخرین سامورایی، جامعه بومی را به‌عنوان سوزه‌ای پیچیده، مستقل و صاحب اندیشه بازنمایی می‌کند. تفاوت این دو فیلم در داستان نیست، بلکه در «منزلت» بخشیدن به دیگری است؛ یکی سفری است به دل بدویت برای یافتن آرامش، و دیگری هجرتی است به‌سوی یک فرهنگ عمیق برای بازیافتن معنای ازدست‌رفته زندگی. یکی معنا را با خود می‌برد و دیگری، معنا را از فرهنگ میزبان هدیه می‌گیرد.

برش

نوع تازه‌ای از ترس

سریال ترسناک و پربیننده اندونزیایی «زونا مراه» نه‌تنها قرار است به فیلمی موفق و دنباله‌دار در سینما تبدیل شود، بلکه تماشاگران غیراندونزیایی را نیز با صنعت سینمای این کشور آشتی می‌دهد و همراه می‌کند.

کلید فیلمبرداری این درام ترسناک در حالی زده شده که از حالا امتیاز پخش بین‌المللی آن به یکی از شرکت‌های توزیع فیلم فرانسوی فروخته شده و قرار است اکران عمومی آن، به‌صورت هم‌زمان در اندونزی و بیش از ۵۰ کشور مختلف جهان باشد. تیم دهنفره سیداتا تاتا و فچار مارتا سانتوناکه کارگردانی نسخه سینمایی را به عهده دارند، قول داده‌اند آن را تا اواخر ماه می پیش‌رو

صحنه

بیش از هزار نفر

به تئاتر شهر رفتند

آمار فروش و مخاطب دور دوم اجرای پنج نمایش روی صحنه مجموعه تئاتر شهر تا روز یازدهم اردیبهشت‌ماه، اعلام شد. طبق اعلام روابط عمومی تئاتر شهر، نمایش «چه‌ل‌گیس» که از روز ۸ اردیبهشت اجراهای خود را در تالار چهارسو و قیمت بلیت ۳۰۰ هزار تومان آغاز کرده، تاکنون با چهار اجرا و ۱۸۵ مخاطب به فروشی معادل ۴۲ میلیون و ۹۶۰ هزار تومان دست پیدا کرده است. نمایش «وی لا» هم که از روز ۸ اردیبهشت فصل دوم اجراهای خود را در تالار چهارسو و با قیمت بلیت ۳۰۰ هزار تومان آغاز کرده تاکنون با مجموع ۴ اجرا و میزبانی از ۲۹۴ تماشاگر، معادل ۷۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان فروش داشته است.

«زندانی خیابان دوم» هم فصل دوم اجرای خود در تالار قشقایی و با قیمت بلیت ۳۰۰ هزار تومان آغاز کرده با هشت اجرا و ۷۵۸ تماشاگر به فروشی معادل

۱۸۷ میلیون و ۴۱۰ هزار تومان دست پیدا کرده است.

سفر خیالی «پدی پت پت»

به درون افسانه‌های کهن

«پدی پت‌پت» یکی از کتاب‌های تازه‌های کانون پرورش فکری کودکان ونوجوانان است که تلاش می‌کند نوجوانان امروزی را به اسطوره‌های جادویی ایران پیوند بدهد. بیرون پناهی نویسنده این داستان، برشی از تجربه‌های زیسته

یک نوجوان دارای لکنت زبان را ف فضای خواب‌وخیال و شخصیت سیرنگ، مرغ اساطیری شاهنامه فردوسی می‌آمیزد تا احساس مخاطبان را به فضای زندگی این نوجوان نزدیک و آنها را در عین حال با ادبیات کهن آشنا کند. خانه پدرام یا پدی، شخصیت اصلی این داستان، بالای یک تعمیرگاه خودروی پرسروصدا قرار گرفته و او در طول روز شاهد برخورد آقای جعفری، صاحب این تعمیرگاه به شاگرد نوجوانش است. نویسنده این کتاب همچنین تلاش کرده از این اثر برای تشویق خوانندگان نوجوانش به مراقبت و حفاظت از محیط زیست و حیات وحش و پژوهشگری دراین‌زمینه علاقه‌مند کند. این کتاب با تصویرگری نگار اورنگ در ۵۶ صفحه، شمارگان ۲۰۰۰ نسخه و بهای ۱۲۰ هزار تومان برای مخاطبان رده سنی ۱۲ سال به بالا ی‌نوناگه منتشر شده است.

